A°. 1802. N°. 91

BINNEN- LANDSCHE

BATAAFSCHE COURANT

DONDERDAG DEN 29 JULY.

BATAAFSCHE REPUBLYK.

DORDRECHT *den* 26 *July.* De aanvaarding, doo onzen nieuwen Lector in de Heelkunde, den Burger *Haver Droeze*, van deezen zynen post gedaan, en in ons voorig berigt gemeld, wordt thans in onze Stads Courant van heden aangekondigd op de navolgende opmerkelyke wyze:

„Voorleden Woensdag, den 21. deezer, aanvaardt F. J. HAVER DROEZE, wettig beroepen Lector in de ONTLEED en HEELKUNDE alhier, deezen zynen post met eene alsints gepaste redevoering, behelzende: *eene beschouwing van den weldadigen invloed der bespiegelende en oeffenende Heelkunde op den welvaart eener welgeordende maatschappy.*"

„Deeze plegtigheid, in tegenwoordigheid van de Municipaliteit deezer Stad, en van verscheiden andere Collegien verrigt, heef den welverdienden lof van eene talryke Vergadering weggedragen, en bragt nie weinig toe, om het gunstig denkbeeld, 't welk men reeds van de verdiensten van deezen kundigen man had opgevat, op eene aanmerkelyke wyze te vermeerderen."

„Hartelyk wenschen wy, dat zyne zonderlinge bekwaamheid tot eene duurzaame nuttigheid aan onze Stad en Landgenooten verstrekken moge!"

DE HAGE *den* 28 *July.* Naar men verneemt heeft de Burger *J. C. Heppe*, by vonnisse van den Hove van Justitie over *Holland* en *Zeeland* gecondemneerd tot een Bannissement uit *Holland*, *Friesland*, *Zeeland* en *Utrecht*, en vervolgens door het Staats-Bewind vervallen verklaard van zyne charge als Capitein adjunct, by den generalen staf der *Bataafsche* Armée, zig by Request geadresseerd aan het Nationaal Syndicaat, met verzoek, om by de Staatsregeling gehandhaafd te mogen worden.

Volgens de berichten van *Texel*, zyn alle de troepen officieren, ambtenaaren en geëmployeerden, benevens alle de goederen en bagage naar de *Kaap de Goede Hoop* bestemd, reeds sedert eenige dagen aan boord; terwyl 'er slegts op een' gunstigen wind wordt gewagt om te kunnen uitzeilen. Intusschen zyn op *Texel* alle de logementen en herbergen opgepropt met lieden uit alle oorden der Republyk, die hunne nabestaanden en kennissen, welke, aan boord van 's Lands Eskader, naar de *Kaap* staan te vertrekken, uitgeleide hebben gedaan.

Zodra de bovengemelde expeditie zal zyn uitgezeild, zal, naar men verneemt, (*en zo als wy in onze voorige Courant met een woord reeds aankondigden*,) ook allen mooglyken spoed worden gemaakt met die, welke bestemd is naar de *West-Indische* Colonien der Republiek, ter weder in bezitneming derzelven, voor zo verre zy geduurende den Oorlog in de handen der *Engelschen* vielen, en by het tractaat van *Amiens* aan de Republyk teruggegeeven zyn. Intusschen wordt 'er onophoudelyk, zo in als buiten de Republyk, sterk gerecruteerd tot completeering der troepen, welken het Gouvernement besloten heeft naar de *Americaansche* Colonien der Republyk aftezenden. Zo heeft onder anderen deezer dagen de *Bataafsche* Dragonder-Colonel *de la Prase* van het Gemeente Bestuur van *Amsterdam* consent verzogt en bekomen, om in die volkryke stad, tot het bovengemeld einde, te mogen werven.

Naar men verneemt, is de Burger *L. Nolst* aangesteld als MEDICINAE DOCTOR by het Depôt der *Oost-* en *West-Indische* Coloniaale troepen, te *Enkhuyzen*.

De Minister Plenipotentiaris van de *Bataafsche* Republyk, by 't *Weener* Hof, *Spaen van Voorstonden*, is deezer dagen naar zyne destinatie vertrokken.

Gister is de Baron *von Schladen*, die, op de reize van *Berlyn* naar *Lisfabon*, alwaar hy de functie van Gezant van Zyne *Pruissische* Majesteit bekleedt, hier door passeerde, naar *Engeland* vertrokken, om zig vervolgens, over Zee, wederom naar zynen post te begeeven.

STAATS-BEWIND.

DE HAGE *den* 28 *July.* By besluit van het Staats-Bewind van 20. deezer is, met alteratie van voorige besluiten, vastgesteld, dat provisioneel geene meerdere krygsmagt naar de *West Indien* zal worden gezonden dan 5400. man; zullende dezelve bestaan in 4800. Jagers, verdeeld in 4. Battaillons, ieder van 1200. man, en 600. Artilleristen, verdeeld in 4. Compagnien, ieder van 150. man.

En voorts nog bepaald, dat de bovengemelde troepen zullen worden verdeeld op de volgende wyze.

Naar *Surinaamen*, het 5de Battaillon Jagers, 4de Compagnie van het 8ste Battaillon, en de eerste Compagnie Artillerie.

Naar *Berbice*, de Staf en 4. Compagnien van het 6de Battaillon, van de 2de Compagnie Artillerie 100. Man.

Naar *Essequebo* en *Demerary*, het 7de Battaillon Jagers, 4. Compagnien van het 6de Battaillon, de 3de Compagnie Artillerie.

Naar *St. Eustatius*, 1ste Compagnie van het 8ste Battaillon, van de 2de Compagnie Artillerie, 25. Man.

Naar *Curaçao*, de Staf en 2. Compagnien van het 8ste Battaillon, de 4de Compagnie Artillerie.

Naar *St. Martin*, 1ste Compagnie van het 8ste Battaillon Jagers, van de 2de Compagnie Artillerie, 25. Man.

Men verneemt, dat het Bureau van het Staats-Bewind reeds op nieuw is georganiseerd, en dat alle de Geëmployeerden by hetzelve zyn gecontinueerd geworden, met die verandering, dat sommigen derzelven eenige verhoging van Tractement bekomen hebben; terwyl drie vaceerende Clercqs plaatsen onvervuld gelaten zyn.

Ook is reeds by het Bewind vastgesteld de voet en wyze van organisatie van het Bureau van den Raad van Financie.

ADVERTENTIE.

THESAURIER-GENERAAL EN RAADEN VAN FINANTIEN DER BATAAFSCHE REPUBLIEK adverteeren, uit kracte van, en ter voldoening aan het 5de Articul der, by Publicatie van den 25sten July 1799., (vernieuwd den 24sten Juny 1800.,) door het voormaalig Uitvoerend Bewind gemaakte bepaalingen, dat, onder het daadlyk toezigt van den Burger *A. C. van Vloten*, Commissaris van het *Departement ter Verwisseling der Staats-Schulden*, de Effecten uit de volgende Negotiatiën in Nationaale Schuldbrieven zullen worden geconverteerd, als:

In *November* en *December*.

De Obligatiën, bekend onder den naam van *Hoofd-Tractementen*, door het voormaalig Gewest ZEELAND, volgens Resolutien van 6. Maart 1749, 20. September 1751. en 3. November 1772, uitgegeeven; rentende 3. per Cent.

De 173ste en 174ste Ligtingen ten behoeve van het voormaalig Gewest ZEELAND, volgens Resolutiën van 17. November 1795. 19. September 1796. en 28. November 1796. gedaan; rentende 3. per Cent.

Wordende derhalven de Houders der hier boven gemelde Obligatien opgeroepen, om, na alvoorens zich ter liquidatie der Interessen, tot den Eersten der Maand, waarin dezelven zullen worden geconverteerd, by de respective Ontvangers, alwaar dezelven betaalbaar zyn, te hebben aangemeld, (als wanneer dan op tevens, ingevolge de bovenstaande Publicatie, de behoorlyke annotatie zal geschieden,) voorschrevene hunne Obligatiën, naar het voorschrift der Wet, te doen converteeren.

Den Haag, den 26. July 1802.

Ter Ordonnantie van Thesaurier-Generaal en Raaden voorn.

T. C. DE BORDES.

NODIG BERIGT AAN HET PUBLIEK.

„Daar de ondergeteekende meermaals voor verscheide handeldryvende Burgers zo binnen als buitens 's Lands, ter voortzetting hunner Commercie en Wissel-Crediet, in zyne qualiteit van *ad vitam* beëdigd Suppoost der Bank van Leening deezer Stad, derhalven onder het vast vertrouwen van onwrikbaare secretesse, gefungeerd heeft, hebben eenigen van deezen zig nu een geruimen tyd geleeden met zichtbaare ontsteltenis by den ondergeteekende vervoegd, hunne welgegronde vrees te kennen geevende, dat voortaan op zulke Suppoosten geen vertrouwen meer te stellen zoude weezen, dewyl door eene nimmer gehoorde *finale* Remotie van een derzelven, *zonder gehoord te zyn geworden*, hunne belangrykste geheimen aan eene ontydige openbaaring bloot gesteld worden, en alhoewel de ondergeteekende de bedoelde Lieden deezen aangaande, *voor zoo verre zyn perzoon betreft*, als toen gerust gesteld heeft, begint echter de gemelde vrees, tot leedweezen van den ondergeteekende, thans wederom te herleeven, by gelegentheid dat de ondergeteekende, om reden hem daar toe moveerende en op voorbeeld van anderen, zyn ambtgeld van de Stad heeft terug gevraagd?"

„„Ter nader wegneeming dan van die vrees dient: dat de ondergeteekende zig nimmer heeft laaten, of zal laaten aftrekken van het belang der Stad, en van de' bezwooren trouw aan zyne tydgenooten, door de zee van personeele haat en afgunst, welke ter zyner remotie zo verschrikkelyk gewoed heeft, *door bewerking eener voorbereide complotteering van eigenbelangzoekers, en nog in handen van Justitie zynde, Straatschenders en openlyke Lasteraars;* — dat hy zig ook niet bevoegd heeft geacht, zig door eenige demissie hoe genaamd *finaal* ontslagen te houden van eenen post, by hem aanvaard met het doen van een Eed van geheimhouding *ad vitam;* te minder daar die *finaale* demissie van den ondergeteekende gegrond is op *onwaarachtige*, en des *niet admissible* instrumenten, en in 't minsten zynen post van Suppoost der Stads Bank van Leening alhier niet betreffende."

„Nog Berigt de ondergeteekende, *intusschen met afgryslyke herdenking op den dag van* 28. *July, zynde den tweeden verjaardag van de finaale uitbarsting der lang te vooren hem toebereide rampen*, aan den daarby belanghebbende by deeze, dat hy ter bevestiging dier gerustftelling voormeld, derhalven ook ter versterkinge van het Crediet der Bank van Leening deezer Stad, eerstdaagsch openlyk in het licht zal geeven, het EXTRACT *uit zeker Adres, op den 21ste May jongstleden door den ondergeteekende, benevens deszelfs Huisvrouw, by het tegenwoordig Bestuur deezer Stad ingeleverd, welk Adres echter in den namiddag van dien zelfden dag door een boode by den ondergeteekende is terug gebragt.* — Hetzelve bevat. EENIGE BELANGRYKE DECLARATOIREN enz *betreffende de Bank van Leeninge, de Stad, en de Bataafsche Burgers. zo hier als elders.* Alles gelyk gezegd is ter gerustftellinge van den belanghebberen in deezen, en ter verantwoordinge van den ondergeteekenden wettig aangestelden en *ad vitam*, bezwooren Suppoost van de Bank van Leeninge hier ter Steede."

Amsterdam ANTHONY KOK, *Hermz.*
den 28. *July* 1802.

(*Het vervolg op de kant van deeze bladzyde.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BARBARYEN.

De bedugtheid der regeering van *Tripoli* voor een bombardement van den kant der *Zweedsche* oorlogschepen, en de ontmenschte bedreiging door welke zy eene zulke gebeurtenis heeft poogen aftewenden, zyn het gevolg geweest van eene stellige weigering, door den Pacha op de eischen van den *Zweedschen* Contre-Admiraal *von Cederström* gegeeven, en van eene stellige oorlogsverklaaring, die by den 12. Mey daarop aan *Zweeden* heeft gedaan. Van zynen kant hield het *Zweedsch* esquader de haven van *Tripoli* ten strengsten geblocqueerd, en verwagtte dagelyks door een gedeelte van het *Noord-Americaansch* esquader versterkt te worden.

MIDDELANDSCHE ZEE.

Terwyl het gedrag der *Barbarysche* Mogendheden den koophandel op de *Middelandsche* zee met den last haarer roveryen bedreigt, zo lange nog het aan de Staatkunde der *Europeaansche* Mogendheden believen zal dien te dulden, heeft men echter de hoop, om die zee eerlang bevryd te zien van de stroperyen der roovers, die dit beroep in het klein voor eigen reekening dreeven. Een van derzelver voornaamste wykplaatsen, het Eiland *Elbe* is thans, met het eind van Juny, door de zorgen van den Generaal *Rusca* volkomen van hun gezuiverd, hun voornaamste aanvoerer gevangen, en de genoomene maatregelen geeven de verzeekering, dat zy vrugteloos in het vervolg zig eene schuilplaats op de kusten van het Eiland zouden willen verschaffen.

ITALIËN.

Onder alle de plegtigheden, welke te *Romen* op het feest van *St. Petrus* hebben plaats gehad, is 'er eene, ook uit een staatkundig oogpunt, alleropmerkelykst. Zy is de formeele protestatie, door den Procurator des Apostolischen Zetels, in naam en in tegenwoordigheid des Pausfen, op voorbeeld van deszelfs voorgangers, in de *St. Peters* kerk gedaan tegen de weigering des Konings der beide *Sicilien*, om de jaarlyksche hulde van cynsbaarheid op de gewoone wyze aan den Heiligen Zetel te betaalen. Het is bekend namelyk, dat de oude Koningen der beide *Sicilien*, sedert de oprigting dier beide ryken, waarvan de Paus de investiture verleend had, verpligt en gewoon waren, elk jaar eene witte telle en eene somvan 12,000. Piasters aan Zyne Heiligheid, als eene erkentenis deezer leenroerige afhangelykheid aantebieden. Na eenige opgekomene moeilykheden, in het jaar 1789, weigerde de tegenwoordige Koning, voor het vervolgde aanbieding van het paard, doch bleef bereidwillig om de 12,000. piasters te betaalen; dan, dit aanbod werd door den Stoel van *Romen* van de hand geweezen, en sints dat oogenblik onafgebrooken, den tyd der ballingschap van den voorigen Paus en der onlusten in den Kerkelyken Staat alleen uitgezonderd, jaarlyks tegen de weigering der hulde geprotesteerd; eene gewoonte, welke de tegenwoordigen Paus niet heeft durven afschaffen, uit vreeze van de belangen der Heilige Stoel nadeel toetebrengen, en zig daarenboven tot derzelver instandhouding verbonden reekende, door den eed by zyne verkiezing afgelegd.

Het kerkelyk gebied is thans volkomenlyk door de *Franschen* ontruimd. Den 28. Juny hebben de laatste troepen dier Natie

(*Het vervolg op de tweede bladzyde.*)

de vesting *Ancona* ontruimd, en daags daaraan zyn die des Pausen dezelve binnen getrokken.

RUSLAND.

Onze geliefde Keizer *Alexander*, op zynen togt door geheel het Ryk alomme met vreugde ontfangen, is met eene dubbele blydschap weder in zyne Hoofdstad verwellekoomd, alwaar hy den 5. July, een dag vroeger dan men hem verwagt had, in den volkoomensten welstand terug gekeerd is. Daarentegen staat de voormaalige Staats Minister, Graaf van *Panin*, wiens voorgenomene buitenlandsche reize over *Zweeden* eenige moeyelykheden ondervonden heeft, thans die reize over *Memel* aantevangen.

Een gedeelte onzer vloot, uit vier linie-schepen en een aantal fregatten bestaande, welke, onder bevel van den Contre-Admiraal *Chrustschof*, tot oeffening der Zee-Cadetten uitloopen moest, en ten dien einde voor de rheede van *Cronstad* zeilvaardig lag, is op dezelve, geduurende den nagt van den 25. en 26. Juny, door eenen storm geteisterd, welke ook elders op de *Oost*-zee aanmerkelyke schaden veroorzaakt heeft. Zo dat deeze jonge lieden reeds vroeg op eene niet zeer aangenaame wyze met de gevaaren van hun aanstaand beroep bekend gemaakt zyn.

DUITSCHLAND.

De zaak der Schadevergoedingen, welker afdoening thans meer en meer ten einde spoedt, schynt ook den Keizer overgehaald te hebben, om zyn verblyf in *Hongaryen* af te breeken. Den 14. July is de geheele Keizerlyke familie naar *Weenen* terug gekeerd, verzeld van de Koningin van *Napels*, die van daar haare reize naar *Triest* staat voorttezetten. Kort voor 's Keizers aankomst waren eene meenigte Couriers met depêches, ongetwyffeld tot de gemelde groote zaak betrekkelyk, te *Weenen* aangekoomen, en kort na dezelve ontfing de Ryks Vice-Kanselier, Vorst van *Colloredo*, die zig met een verlof van zes weeken op zyne goederen bevond, bevel, om onverwyld naar de Hoofdstad terug te keeren, terwyl de Keizerlyke Co-Commissaris, Baron *van Hugel*, gelast werd, zig elk oogenblik tot zyne afreize naar *Regensburg* gereed te houden. Alomme door het Ryk blyven de beweegingen der troepen aanhouden, en zelfs bevatten sommigen der *Duitsche* Nieuwspapieren eene omstandige lyst der krygscorpsen, bestemd om, met het eind van July, de landen, aan *Pruissen* ter schadevergoeding toegestaan, te bezetten, en de marschroute, welke zy by deeze bezetting houden moeten. Onder alle de Vorsten, welke zig de slagtöffers deezer schikkingen zien zullen, toonen geenen meer standvastigheid dan de Bisschoppen van *Wurtzburg* en van *Bamberg*, die, door eenen naauwen band aan elkanders belangen verbonden, beiden onwrikbaar blyven weigeren de *Beyersche* troepen in hunne Staaten den toegang te verleenen, alvorens de Keizer en het Ryk hunne sanctie aan deeze bezitneeming gehegt zullen hebben, tot op welk oogenblik de troepen dier Bisdommen bevel hebben, zig met geweld tegen het indringen van alle vreemde krygsmagt te verzetten. Deeze laatste hinderpaal staat intusschen spoedig uit den weg geruimd te worden, daar men reeds werkelyk tyding heeft, dat de *Fransche*, naar *Regensburg* bestemde, en met de overbrenging van het Tractaat omtrent de schadevergoedingen belast Commissaris *Mathieu* omtrent de helft der maand July te *Straatsburg* was aangekomen.

Prins *Lodewyk* van *Baden*, omtrent het midden van July te *Berlin* gearriveerd, is door den Koning van *Pruissen* tot Luitenant-Generaal titulair benoemd. Tevens met den uit *Warschau* aangekomenen Hertog van *Berry*, is hy vervolgens ter Koninglyke tafel genodigd, en beide de Prinsen, de eerste naar *Petersburg*, en de ander naar zynen vader te *Edimburg* vertrokken.

Te *Munchen* heeft men onlangs eene zonderlinge ontdekking gedaan. Den kooper van de Kerk des gesupprimeerden *Franciscaaner*-Kloosters dit gebouw inwendig laatende uitruimen, viel de Metselaar, die met het afbreeken van de Elegttoel beezig was, in een diepen Kelder. De Policie, hier van berigt bekomende, liet terstond onderzoek doen; waar van het gevolg was, dat men onder de aarde eene groote plaats met veele lyken vondt, waar onder men in het byzonder herkende het doode Lighaam van eenen Officier, die voor eenen geruimen tyd vermist was, en aan wiens rok men de metaale knoopen, met het nommer zyns Regiments, duidelyk kon onderscheiden. — Hierop gaf de Keurvorst bevel, om den reeds getransporteerden Oppersten van 't *Franciscaaner*-Klooster gevanglyk naar *Munchen* terug te brengen, alwaar hy thans ten sterksten wordt ondervraagd.

Den 10 July zyn door eenen brand, in de *Pruissische* plaats *Erlau*, drie-en-zeventig huizen in de assche gelegd.

Den 20. dier zelfde maand is de Schipper *de Boer* met de eerste *Hollandsche* Haring te *Hamburg* aangekomen. — In de gemelde Stad heeft de ontdekking van den eenen of van beiden kortlings aangekondigde planeeten, op nieuw de voorzegging doen verspreiden, tot welker verleevendiging reeds meermaalen outdekkingen of verschynselen van dien aart geleegenheid gegeeven hebben, te weeten die van den ondergang der waereld, en het naderen van den jongsten dag, welke allezins gewigtige gebeurtenis door den tegenwoordigen Propheet bepaald is op den 12. September aanstaande.

FRANSCHE REPUBLYK.

Onder de schikkingen, door de Consuls voor de blyvende organisatie onzer legers gemaakt, ziet ook thans een besluit het licht, gelykelyk geschikt om tot eene belooning voor oude verdienstelyke soldaaten te strekken, en om deeze ervaarene krygslieden tot eenen voortduurenden dienst onder onze vaanen overtehaalen. De corporaals en soldaaten namelyk, die, op den eersten Vendemiaire aanstaande, dat is, met het begin van het elfde *Fransche* jaar, blyken geduurende tien jaaren onder hetzelfde corps dienst gedaan te hebben, zullen maandelyks eene overbetaaling van één franc genieten, byaldien zy belooven willen nog vyf jaaren te zullen dienen. Zy, die vystien jaaren gediend hebben, zullen, op dezelfde voorwaarde, eene overbetaaling van anderhalve franc genieten Zy, die twintig jaaren gediend hebben, zullen maandelyks twee francs ontfangen, voor zo lange zy in hunnen dienst willen blyven volharden; en eindelyk zy, die meer dan vyf-en-twintig jaaren dienst gedaan hebben, daar door alleen bevoegd zyn, om in het Legioen van eer toegelaaten te worden. Elk der oude krygslieden zal daarenboven een onderscheidend, en naar maate van zynen langeren dienst verschillend eereteeken voeren, en deeze bepaaling in het begin van het volgend jaar onafgebrooken blyven voortduuren.

Een der gewigtigste voortwerpen van wetgeeving, welks behandeling en invoering men sints eenen geruimen tyd met verlangen te gemoet ziet, het ontwerp van Burgerlyk Wetboek, staat thans eerstdaags aan de beraadslaagingen onzer opperste magten onderworpen te worden, en reeds is ten dien einde eene eerste conferentie tusschen derzelver afgevaardigden gehouden. Eene Commissie uit het Tribunaat, tevens met eene uit den Staatsraad, by den tweeden Consul *Cambacérès* saamgekoomen, heeft aldaar geduurende zes uuren de voornaamste punten van dit ontwerp in overweeging genomen. Het overschot van den zomer en een gedeelte van den winter zal aan rype beraadslagingen omtrent hetzelve toegewyd worden, en het Gouvernement zelfs schynt niet onduidelyk den *Franschen* de hoop te geeven, dat het elfde jaar niet zal ten einde loopen, zonder aan de Republyk een Burgerlyk Wetboek geschonken te hebben, ontworpen en beschaafd door de kundigste Rechtsgeleerden, en zo goed als een arbeid van dien aart by zyne eerste daarstelling zyn kan.

Allengskens verspreidt zig eenig licht omtrent de overeenkomst, welke den afstand des voormaaligen Stadhouders van zyne aanspraaken in de *Bataafsche* Republyk, en de toetreeding van *Pruissen* tot dien afstand ten gevolge gehad heeft. Thans weet men, dat zy, tydens het verblyf van den Erfprins te *Parys*, tusschen dien Prins, den *Pruissischen* Gezant, Marquis van *Lucchesini*, en den Generaal *Beurnonville* gesloten is, en men verwagt, dat derzelver inhoud eerlang het licht staat te zien.

Alle de inwooners van 't voormaalig *Belgien*, welke oordeelen, zig niet te moeten gedragen aan de schikkingen der wet, betreffende de Amnestie, zo burgerlyke amptenaaren als militairen, hebben op nieuw reclamatien by de regeering gedaan, waarin zy verzoeken niet gelyk gesteld te worden met de *Fransche* uitgeweekenen, en dat derhalven het sequester van hunne goederen opgeheeven moge worden, zonder dat zy verpligt zyn verklaaringen of afstanden te doen. Men verzeekert, dat deeze zaak, by welke de inwooners van *Belgien* zulk een weezenlyk belang hebben, aan den Staats-Raad is gezonden, ten einde dezelve ten eersten 'er een verslag van doe aan den Eersten Consul.

De *Turksche* Ambassadeur *Ali-Effendi*, na zyne affcheids-Audientie by den Eersten Consul *Parys* verlaaten hebbende, is te *Straatsburg* aangekomen, van waar hy den 19. July zyne reize naar *Duitschland* heeft voortgezet. — De regenbuyen, welke in het midden dier maand, geduurende eenige dagen, onafgebrooken hebben aangehouden, hebben den *Rhyn* zo sterk doen opzwellen, dat men genoodzaakt geweest is geduurende twee maal vier-en-twintig uuren den schipbrug naby *Kehl* weg te neemen, in welken tusschen tyd de gemeenschap over den vloed eeniglyk door middel van kleine schuitjes onderhouden werd. Het afneemen van het water heeft op den 19. July toegelaaten de afgebrooken brug weder te herstellen.

De verbroedering der *Hervormden* en *Lutherschen*, door de verdraagzaame denkwyze der leden van die beide Kerkgenootschappen sints lang in *Duitschland* voorbereid, is te *Mentz* tot stand gebragt door de yverige poogingen van de verstandigsten onder de eene en andere gezindheid. Van wederzyde heeft men afstand gedaan van een der byzondere kerkgevoelens, welke de twee voornaame verschilpunten tusschen de beide Gemeentens uitmaakten. De *Hervormden* namelyk hebben het, buiten dien reeds byna afgestreeden, leerstuk der Predestinatie opgegeeven, en de *Lutherschen* daarentegen de Kerkgebruiken der Hervormden by het houden van het Avondmaal aangenomen. Reeds is dit voorbeeld in onderscheidene streken der nieuwe *Rhyn*-Departementen gevolgd; men heeft reden om te

(*Het vervolg op de kant van deeze bladzyde*)

hoopen, dat het zulks weldra in allen zyn zal; en wenschelyk ware het, dat deszelfs uitwerking zig niet binnen de grenzen onzer Republyk bepaalen mogte, maar alomme beide de Kerkgemeentens door oprechte vereeniging eenen stap nader brengen aan de waare bedoelingen van hunnen meester, die waarlyk zyne leerlingen niet als *Hervormden* of *Lutherschen*, maar als *Christenen* heeft agtergelaaten.

Onder alle de landen, aan de *Fransche* Republyk onderhoorig, hebben de jongste bepaalingen omtrent den Godsdienst nergens eene gunstiger uitwerking gehad, dan in de voormaals *Spaansche* en thans aan ons afgestaane Colonie *Louisiana*. Geduurende den korten tyd, welken de tyding van dien afstand die van het geslooten Concordaat met den Paus voorafging, dreigde de ongerustheid der volkplanters, door hunnen afkomst de yverigste aanhangers van den Cathólyken Godsdienst, en thans voor de veiligheid van dien Godsdienst beevende, *Louisiana* van het best gedeelte van deszelfs bevolking te berooven; dan, na de herstelde banden tusschen *Frankryk* en den *Roomschen* Zetel, is dit gevaar ganschelyk verdweenen, en thans belooft *Louisiana* voor haar nieuwe Moederland eene der nuttigste volkplantingen te zullen worden. Inzonderhid kunnen de heerlyke bosschen, die aldaar in overvloed gevonden worden, by de herleeving onzer Marine de nuttigste diensten bewyzen, terwyl zy gelyktydig, door het aanleggen van timmerwerven in onze nieuwe bezitting zelve, de bloey derzelve vermeerderen, haare banden met *Frankryk* versterken, en ook, zo men dienstig oordeele van zulk eene geleegenheid gebruik te maaken, met den tyd eenen voordeeligen tak van handel openen kunnen met de Vereenigde Staaten, welke door de al te onvoorzigtige vernieling hunner bosschen zig thans grootendeels van het nodig timmerhout ontbloot zien. Voor als nog schynt de begeerte van het *Noord-Amerikaansch* Gouvernement in de eerste plaats gerigt te zyn op eene streek van *Louisiana*, aan den linker oever van de *Missisippi* geleegen, en die, offchoon uit zig zelf onvrugtbaar, echter uit een militair oogpunt door deskundigen als van het uiterst gewigt voor de Vereenigde Staaten beschouwd wordt.

De laatste divisie der *Bataafsche* troepen, die hunne verzamelplaats te *St. Martin* op het eiland *Rhé* gehad hebben, was op den 13. July ganschelyk ingescheept, en stond gereed, om, aan boord van twee *Bataafsche* vaartuigen, van welken het eene de Corvet *de Vreede* is, en door den Kapitein *Dibbetz* gecommandeerd wordt, met den eersten gunstigen wind naar de *Oost-Indien* onder zeil te gaan.

Het overschot der zeldzaamheden, met welken de krygstogten onzer legers in *Italien* en in *Egypten* onze Kunst-cabinetten verrykt hebben, is thans berouden van *Napels* op het grondgebied der Republyk aangekomen, en zal te water naar *Parys* vervoerd worden. Hetzelve bestaat in eenige *Africaansche* dieren en kostbaare werkstukken van beeldhouw- en schilderkunst. Gelykrydig heeft ons Museum van natuurlyke historie van eenen anderen kant de aanwinst gekreegen van eenen Crocodil of Caiman, die door den Generaal *Leclerc* van *St. Domingo* overgezonden, en de eerste is die men leevend in *Frankryk* gezien heeft.

Het afwisselend weder van deezen zomer, den onstuimigsten, dien wy sints lange beleefd hebben, heeft op verscheidene plaatsen der Republyk den nadeeligsten invloed op onze veldgewassen. Den 25. July teisterde eene der vreeslykste hagelbuyen den omtrek van *Bielle* in de 27. Militaire divisie. Op onderscheidene plaatsen vielen hagelsteenen, die tot vyf ponden woogen, en door eenen dwarlwind gedreeven werden, wiens heevigheid eene meenigte der zwaarste boomen uit den grond gerukt, en verscheidene zoeden verre vervoerd heeft.

*** De Boekverkooper *A. LOOSJES Pz.* te Haarlem blyft voornemens, volgens vorige Advertentien, in het Nederduitsch uit te geven: *De l'Egypte après la bataille d'Heliopolis par* Regnier. — Meyers *Briefe aus der Hauptstadt und des inneren Frankreichs.* — *Guillaume Tell par* Florian. — Forsters *Briefwisseling met de voornaamste geleerden.* — *Belinda by* Edgeworth. — Cooks *Reise fur Kinderen.* — Paleys *View of the Evidences of Christianity.* — En in het Fransch: Grotii *Parallelon Rerumpublicarum, benevens de aanmerkingen van* Mr. J. Meerman.

***** *Het Leven van* TOUSSAINT LOUVERTURE, *Opperhoofd der opgestaane Negers* van ST DOMINGO, gevolgd van eenige Aanteekeningen wegens sommige persoonen, die deel gehad hebben in de Omwenteling van dat Eiland, en de eerste Krygsoperatiën van den Generaal LE CLERC door DUBROCA, uit het Fransch, met zyn Portrait, in gr. 8°. wordt heden à 15 stuivers uitgegeven by den Boekverkoper *A. LOOSJES Pz.* te *Haarlem*, en is aan zyne Correspondenten verzonden.

***** *LOOT EN VAN SPAAN* te Rotterdam, Wynhave B. No. 291. geeven uit: Catalogus (No. 1.) van Latynsche, Grieksche en andere geleerde Boeken in alle Weetenschappen, die in hun Magazyn tot matige pryzen voor CONTANT GELD afgeleverd worden. Gemelde Catalogus bevat meer dan 2000 Artikelen, en zal van tyd tot tyd vervolgd worden. By dezelven zyn ook te bekomen: *de stereotypische Drukken van Didot op groot velin papier.*

*** Te Amsteldam by *D. TOL* in de Kolksteeg by den Nieuwendyk, en verders by *Blussé* te Dordrecht; by *van IJzerworst* te Utrecht; by *Cahais* te Leeuwarden; by *Holstein* te Rotterdam; by *Thierry* en *Mensing* in den Haag; wordt met veel succes uitgegeeven: HOE KAN MEN HET VERLOOREN OF VERMINDERD MANLYK VERMOGEN WEDER BEKOOMEN EN VERSTERKEN? Een Nood- en Hulpboekjen voor allen, welke in de liefde of door zelfsbevlekking buitenspoorig zyn geweest. *Tweede Druk*, met een gepast voorwerk van een Stichtsch Geneesheer en van nog een ander Vaderlandsch Geneeskundigen.

Alle aanpryzing ware een te kort doen aan de waardy van dit werkjen. — Men wete slechts, dat het de treffendste schetsen bevat van de heillooze gevolgen van opgemelde uitspoorigheden. Zoo ergends, dan voorzeker hier, wordt elk Leezer, door kragt van voorbeeld, op zyne behoudenis bedagt gemaakt, en de rondborstige zoo wel als overtuigende redenen, waardoor hier de ongelukkigen met de middelen tot hun gewenscht herstel worden bekend gemaakt, maaken hen, te gelyk met de ernstigste opspooringen tot dengd en maatigheid, dit werkjen indedaad onöntbeerlyk. De prys is *f* 1:6 stuivers in gr. 8vo.

Door J. J. STUERMAN, in den Haag.